

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до статті 78 Конституції України
щодо створення політичних передумов для стабільної та ефективної
роботи Кабінету Міністрів України
(реєстр. № 4357 від 01 квітня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя за дорученням Голови Верховної Ради України від 01 квітня 2016 року розглянув на своєму засіданні 11 липня 2018 року (протокол № 73) поданий 169 народними депутатами України проект Закону про внесення змін до статті 78 Конституції України щодо створення політичних передумов для стабільної та ефективної роботи Кабінету Міністрів України (реєстр. № 4357 від 01 квітня 2016 року) (далі – Законопроект) і встановив таке.

Метою Законопроекту є створення умов для стабільної та ефективної роботи Кабінету Міністрів України шляхом забезпечення можливості народним депутатам України працювати у складі Кабінету Міністрів України без складання депутатського мандату.

Для досягнення поставленої мети Законопроектом пропонується частину другу статті 78 Конституції України викласти у новій редакції, передбачивши, що «Народні депутати України не можуть мати іншого представницького мандата, бути на державній службі, обіймати інші оплачувані посади, займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю (крім викладацької, наукової та творчої діяльності), входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку. Народні депутати України можуть суміщати представницький мандат з діяльністю на посаді Прем'єр-міністра України, членів Кабінету Міністрів України».

Відповідно до частини другої статті 145 Регламенту Верховної Ради України (далі – Регламент) в межах предметів відання Комітет робить наступні висновки.

Згідно зі статтею 154 Основного Закону України Законопроект поданий до Верховної Ради України належним суб'єктом законодавчої ініціативи – 169 народними депутатами України.

Прийняття поданого Законопроекту не потребує одночасного внесення змін до Розділу I «Загальні засади», Розділу III «Вибори. Референдум» і Розділу XIII «Внесення змін до Конституції України».

Законопроекти про внесення змін до статті 78 Конституції України Верховною Радою України восьмого скликання не розглядалися. Верховна Рада України восьмого скликання протягом строку своїх повноважень не змінювала положень частини другої статті 78 Основного Закону України.

Попередній аналіз Законопроекту свідчить, що у ньому відсутні положення, які в раніше наданих висновках та прийнятих рішеннях Конституційного Суду України визнавалися такими, що скасовують чи обмежують права та свободи людини і громадянина або спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України. Також члени Комітету вважають, що положення Законопроекту відповідають вимогам статей 157, 158 Основного Закону України і не потребуватимуть подальшого доопрацювання.

Конституційний Суд України неодноразово розглядав питання щодо несумісності депутатського мандата.

Правова позиція Конституційного Суду України стосовно зазначеного положення, викладена у Рішенні Конституційного Суду України від 13 травня 1997 року № 1-зп у справі щодо несумісності депутатського мандата, полягає в тому, що стаття 78 Конституції України, яка встановлює обмеження на поєднання депутатського мандата з іншими видами діяльності, не дає їх повного переліку, а виокремлює тільки два – мати інший представницький мандат чи бути на державній службі. Згідно з цією статтею обмеження на поєднання депутатського мандата з іншими видами діяльності мають установлюватися законом.

У Рішенні Конституційного Суду України від 04 липня 2002 року № 14-рп/2002 у справі щодо сумісності посад народного депутата України і члена Кабінету Міністрів України вказано на те, що системний аналіз Конституції України свідчить, що вона не передбачає поєднання мандата народного депутата України зі службовою діяльністю членів Кабінету Міністрів України незалежно від того, чи віднесено їх посади до категорій державних службовців.

Відповідно до висновку Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції в Законопроекті не виявлено корупціогенних факторів – Законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

За наслідками розгляду Законопроекту Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення про те, що Законопроект матиме опосередкований вплив на показники бюджету (може призвести до економії видатків державного бюджету на функціонування відповідних державних органів у частині оплати праці залежно від практичної реалізації відповідної

законодавчої ініціативи щодо наявності випадків суміщення представницького мандата). У разі прийняття відповідного закону він може набрати чинності згідно з законодавством.

Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції дійшов висновку про те, що Законопроект не належить до пріоритетних сфер адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, або регулюється національним законодавством країн-членів Європейського Союзу, а тому не потребує експертного висновку Комітету.

Комітет Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України у своєму висновку вказав, що Законопроект подано на реєстрацію без дотримання вимог частини восьмої статті 143 Регламенту, згідно з якою, пояснювальна записка до законопроекту про внесення змін до Конституції України, окрім загальних положень, передбачених частиною першою статті 91 Регламенту, повинна висвітлювати також питання, зазначені в пунктах 2-10 частини другої статті 145 Регламенту.

Крім цього, згідно з частиною четвертою статті 142 Регламенту суб'єкти права подання до Верховної Ради України законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них, пропозицій щодо порядку і результатів їх розгляду зазначають у письмовій формі, хто в разі необхідності представлятиме їхні правові позиції під час підготовки і розгляду у Верховній Раді України та її органах поданих ними документів (до трьох осіб). Особами, уповноваженими представляти у Верховній Раді України та її органах законопроекти про внесення змін до Конституції України, пропозиції та поправки до них, подані народними депутатами, можуть бути лише народні депутати з числа тих, хто підписав подання про внесення до Верховної Ради України відповідних законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них і повноваження яких не припинені; заміна таких представників здійснюється шляхом подання звернення з дотриманням вимог щодо кількості підписів народних депутатів (стаття 144 Регламенту).

Проте у поданих документах вказані вище положення Регламенту не дотримані, а визначено лише доповідача під час розгляду Законопроекту на пленарному засіданні.

Комітет Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України зауважив, що для реалізації передбаченої Законопроектом новели необхідно вносити відповідні зміни, також, до пункту 5 частини другої статті 81 Конституції України та до пункту 1 частини першої статті 3 Закону України «Про статус народного депутата України», що відповідатиме вимогам частини восьмої статті 90 Регламенту.

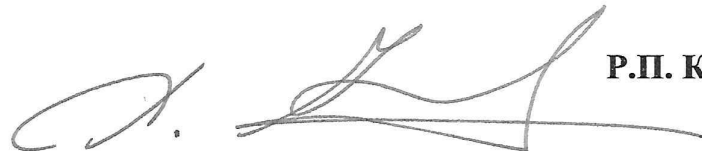
Окрім того, до Законопроекту не додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), всупереч приписам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту.

Враховуючи викладене, а також положення статті 146 Регламенту, Комітет з питань правової політики та правосуддя вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України поданий 169 народними депутатами України проект Закону про внесення змін до статті 78 Конституції України щодо створення політичних передумов для стабільної та ефективної роботи Кабінету Міністрів України (реєстр. № 4357 від 01 квітня 2016 року) включити до порядку денного сесії Верховної Ради України восьмого скликання та направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо його відповідності вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

2. Доповідачем з цього питання від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову Комітету Князевича Р.П.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ